

35. Madridské fórum se neslo v duchu obnovitelných a nízkouhlíkových plynů

Koncem dubna se konalo každoroční **zasedání Evropského plynárenského regulačního fóra (tzv. Madridské fórum)**, které primárně řešilo problematiku revize třetího energetického balíčku (revize směrnice 2009/73/ES a nařízení (ES) č. 715/2009) známou pod názvem *Hydrogen & Gas Decarbonization Package* (Balíček pro dekarbonizaci vodíku a plynu). Mezi nejdiskutovanější patřila témata:

- přístup obnovitelných a nízkouhlíkových plynů do stávající plynárenské infrastruktury,
- integrované plánování infrastruktury,
- regulační rámec pro trh s vodíkem a vodíkovou infrastrukturu,
- kvalita plynu ve stávající plynárenské síti,
- implementace síťových kodexů.

Přístup obnovitelných a nízkouhlíkových plynů do stávající plynárenské infrastruktury

Fórum vyzývá Evropskou komisi, aby předložila návrhy podporující zavádění obnovitelných a nízkouhlíkových plynů, včetně systému obchodovatelných záruk původu. Tyto návrhy musí současně zajistit integrovaný, likvidní a interoperabilní vnitřní trh s plynem v EU, který umožní dekarbonizaci evropské ekonomiky za co nejnižší náklady.

V návaznosti na roli obnovitelných a nízkouhlíkových plynů bylo na fóru zdůrazněno postavení provozovatelů distribučních soustav (DSOs). Konkrétně se jedná o zařazení DSOs do vyrovnávací zóny provozovatelů přepravních soustav (TSOs) a umožnění připojení a pevné kapacity na úrovni DSO (např. zavedením zpětného toku z DSO na úroveň TSO).

Fórum taky diskutovalo o tom, zda je třeba zrušit regulovanou sazbu za propojovací body v rámci EU, která by mohla pomoci rychleji dekarbonizovat trh s plynem a zároveň zvýšit konkurenci na bázi *Gas-to-Gas* a vyřešit problém distorze tarifů způsobenou přechodem plynu mezi cenovými zónami.

Integrované plánování infrastruktury

Fórum podporuje integrovanější plánování infrastruktury a sladění postupů plánování sítě na evropské a národní úrovni. Fórum konstatuje, že scénáře používané při plánování sítí musí být v souladu s cíli Evropské unie v oblasti klimatu a energetické účinnosti. Taktéž byl navržen meziodvětvový mechanismus alokace nákladů, zejména pokud jde o investice do sítí, které by podpořily integraci odvětví.

Regulační rámec pro trh s vodíkem a vodíkovou infrastrukturu

Hlavní zásady vhodného uspořádání trhu s vodíkem by měly vycházet ze stávajícího úspěšného uspořádání trhu EU se zemním plynem, včetně jasného oddělení (*unbundling*) mezi činnostmi regulované sítě a tržními dodávkami a výrobou (včetně *Power-to-Gas*) plynu, resp. vodíku. Dále by měl být zajištěn nediskriminační přístup třetích stran do sítě, transparentnost, ochrana zákazníků, stanovené zásady tarifů, rozvoj sítě založený na předvídatelné poptávce s cílem vyhnout se uvízlým aktivům, a vhodný dohled a správa.

Kvalita plynu ve stávající plynárenské síti

Fórum vyzývá CEN, aby dokončil proces standardizace Wobbeho indexu a pokračoval v práci na podporu využívání obnovitelných a nízkouhlíkových plynů v plynárenské infrastruktuře a plynových spotřebičích/zařízeních. Fórum vyzývá Komisi, aby při přezkumu regulačního rámce trhu s plynem zohlednila otázky kvality plynu a kvality vodíku s přihlédnutím k výzvám na straně konečných spotřebitelů. Úvahy by měly zahrnovat témata vyplývající ze směšování (*blending*) vodíku se zemním plynem v rámci stávající plynárenské sítě jako alternativního přístupu tam, kde dosud není k dispozici vyhrazená vodíková infrastruktura a jiné způsoby přepravy vodíku nejsou environmentálně udržitelné nebo technicky či ekonomicky proveditelné.

Implementace síťových kodexů

Fórum vítá probíhající práci ACER o povolených výnosech, včetně benchmarkingu provozovatelů přepravních soustav a odměňování se zaměřením na budoucnost a zajištění větší transparentnosti hodnot aktiv.

Mgr. Sebastián Mariňák, LSO ČPS